

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ในจังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่หัวหน้าส่วนต่างๆและคณะกรรมการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร จำนวน 53 แห่งจำนวน 279 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการปฏิบัติ เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการวางแผนและหาโอกาสในการแก้ปัญหาของการพัฒนาเมื่อนำอยู่ มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการในการพัฒนาเมื่อนำอยู่ และ มีส่วนร่วมในการค้นปัญหา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา ปรับปรุงการพัฒนาเมื่อนำอยู่

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการสละทรัพยากรของโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ มีส่วนร่วมการสละเงินและวัสดุอุปกรณ์ของโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ และมีส่วนร่วมสละแรงกายของโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม ของโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือทรัพย์สินของโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคมได้แก่โรงเรียน สถานที่สาธารณะหรือส่วนกลางของชุมชนให้เป็นเมื่อนำอยู่

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานโครงการเมื่อนำอยู่ มีส่วนร่วมค้นหาข้อดีในการดำเนินโครงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการเมื่อนำอยู่ต่อไป และมีส่วนร่วมหาข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานโครงการเมื่อนำอยู่ให้มีประสิทธิภาพ

2. การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม และยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม

การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ กำหนดให้ประชาชนในชุมชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนได้รับรู้ข่าวสารเท่าทันอย่างทั่วถึง และมีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างเพียงพอและ มีการดูแลประชาชนในชุมชนให้มีคดีอาชญากรรมและยาเสพติดให้มีจำนวนน้อยลง

2.2 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ

การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สนับสนุนในการประกอบอาชีพเสริมให้กับประชาชน มีการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการทำมาค้าขายและลงทุนในชุมชน และมีโครงการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนและร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมด้านเศรษฐกิจเสร็จสิ้นแล้ว

2.3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพ

การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ชุมชนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ปรับปรุงสภาพชุมชนให้มีระเบียบและมีการจัดสรรในการใช้ที่ดินในชุมชนที่เหมาะสม และ มีการบริการ ระบบน้ำ ไฟฟ้า ถนน โทรศัพท์ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

2.4 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดแผนยุทธศาสตร์ในการควบคุมของเสียในน้ำ การจัดแผนยุทธศาสตร์ในการควบคุมของเสียไม่ให้ดังเกินไปและมีโครงการสร้างจิตสำนึกกับประชาชนให้ภูมิใจในประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น

2.5 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารและการจัดการ

การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลทุกโครงการ มีการกำหนด พันธกิจในการบริหารจัดการโดยการยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในแสดงความคิดเห็นในการเสนอปัญหา

3. ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ในทิศทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.852, p = 0.000$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพ

การอภิปรายผล

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ในจังหวัดชุมพร มีประเด็นตามวัตถุประสงค์ที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการปฏิบัติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ในจังหวัดชุมพร ให้องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ ดังนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร จึงมีบทบาทหน้าที่ที่ต้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีการพัฒนาตนเองให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ให้อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับตามแนวคิดของโคเฮน อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 : 16-17) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนการมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย สิริสมบัติ (2545 : 58-59) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลไปสู่เมื่อนำอยู่กรณีศึกษาเทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษากลุ่มกรรมการชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเทศบาลไปสู่เมื่อนำอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีส่วนร่วมกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการวางแผนและหาโอกาสในการแก้ปัญหาของการพัฒนาเมื่อนำอยู่ มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการในการพัฒนาเมื่อนำอยู่ และมีส่วนร่วมในการค้นปัญหา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนา ปรับปรุงการพัฒนาเมื่อนำอยู่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีส่วนร่วมแสดงออกด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมื่อนำอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารงานและการจัดระบบโครงการต่างๆ และการแก้ปัญหาของการพัฒนาเมื่อนำอยู่ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับแนวคิดของโคเฮน อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 : 16-17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมตัดสินใจเป็นการมีส่วนร่วมในการกำหนดระบบของโครงการ การตัดสินใจเลือกโอกาส

และช่องทางในการแก้ปัญหาของโครงการที่ต้องดำเนินการ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ปฏิบัติการในการดำเนินโครงการต่างๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดา บรรณ (2548 : 43) ศึกษาเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในเทศบาล นครเชียงใหม่ (พ.ศ. 2545-2549) ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมต่อการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาล อยู่ในระดับมาก ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำกับภาคราชการในการแก้ไขปัญหาชุมชน อยู่ในระดับมาก และประชาชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาด้าน อื่นๆ เช่น การพัฒนาด้านสังคม การศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมการปฏิบัติ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร ของโครงการพัฒนาเมืองนำอยู่ มีส่วนร่วมการสละเงินและวัสดุอุปกรณ์ของโครงการพัฒนาเมือง นำอยู่ และมีส่วนร่วมสละแรงงานของโครงการพัฒนาเมืองนำอยู่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มี ส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงานของโครงการพัฒนาเมืองนำอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นายกขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการจัดทำ แผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่โดยการมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร การมีส่วนร่วมสละ แรงกาย การสละเงิน การให้วัสดุอุปกรณ์ และการให้คำแนะนำ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการ บริหารและการประสานงานในการ เข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ จึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วน ตำบลมีส่วนร่วมการปฏิบัติในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 : 16-17) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็น การดำเนินงานตามโครงการและการจัดทำแผน โดยการมีส่วนร่วมในการเสียสละทรัพยากร ร่วมในการ บริหารและการประสานงานในโครงการและอาจเข้าร่วมเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ อาคม ชนุทอง (2550 : 71) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานีผล การศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของสมาชิกองค์การบริหาร ส่วนตำบล การมีส่วนร่วมตัดสินใจ ส่วนการมีส่วนร่วมดำเนินการ และการมีส่วนร่วมกำกับติดตาม ผล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก คือ มีส่วนร่วมรับ ผลประโยชน์ในด้านสังคม ของโครงการพัฒนาเมืองนำอยู่ มีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือ ทรัพยากรของโครงการพัฒนาเมืองนำอยู่ และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคมได้แก่โรงเรียน

สถานที่สาธารณะหรือส่วนกลางของชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุของโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่โดยการรับผลประโยชน์ในด้านวัตถุ การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิต รายได้ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคม สถานที่สาธารณะ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านบุคคล ความนับถือตนเอง มีพลังอำนาจทางการเมือง และความคุ้มค่าของผลประโยชน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ อัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 : 16-17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์นั้นคือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ในด้านสังคม ได้รับพลังอำนาจทางการเมืองและความคุ้มค่าของผลประโยชน์ที่เกิดจากการเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารโครงการทำให้บุคคลได้รับความนับถือ มีอำนาจทางการเมืองมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวิส โพธิ์เสต (2550 : 67-68) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาคมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน โครงการเมืองน่าอยู่ มีส่วนร่วมค้นหาข้อดีในการดำเนินโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินโครงการเมืองน่าอยู่ต่อไป และมีส่วนร่วมหาข้อบกพร่อง เพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานโครงการเมืองน่าอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ได้รับผลดี ผลเสียจากโครงการเมืองน่าอยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรมีส่วนร่วมในการประเมินผลวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรมีการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1996 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 : 16-17) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป แต่การมีส่วนร่วมในขั้นนี้ส่วนใหญ่ บทบาทดังกล่าวจะเป็นของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ โดยจะเป็นการประเมินผลของงบประมาณที่จัดสรร ในการนำไปใช้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ คำเพราะ (2550 : 58-59) ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน กรณีศึกษา : เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม และยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารและการจัดการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจโดยการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จึงส่งผลทำให้การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีดี บุณศิริ (2553 : 8-12) กล่าวว่าปัจจุบันสภาพปัญหาความอ่อนแอของระบบนิเวศของเมืองต่างๆ ในประเทศไทยซึ่งเป็นผลพวงด้านหนึ่งจากการเติบโตของเมืองที่ไร้ระเบียบ และอีกด้านหนึ่งเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดหาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในกระบวนการผลิตและรูปแบบของการบริโภคที่ไม่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรอันจำกัดของประเทศและสิ่งแวดล้อม ถูกใช้สอยและทำลายเสื่อมสภาพทั้งปริมาณและคุณภาพจนเกือบหมดศักยภาพและยากที่จะฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุญเพือก (2546 : 52) ศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วม ความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่าอยู่ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่าอยู่ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.1 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม พบว่า การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ด้านยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นอันดับแรก คือ กำหนดให้ประชาชนในชุมชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนได้รับรู้ข่าวสารเท่าทันอย่างทั่วถึง และมีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างเพียงพอ และมีการดูแลประชาชนในชุมชนให้มีคคืออาชญากรรมและยาเสพติดให้มีจำนวนน้อยลง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างทั่วถึง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งแตกต่างกันจึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคมของแต่ละชุมชนต่างกัน ส่งผลทำให้การศึกษาพบว่า การจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมื่อนำอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดของ ไชยยันต์ กัมปนาทแสนยากร (2540 : 8) กล่าวว่า โครงการเมืองน่าอยู่มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่ในเมือง และเพื่อเพิ่มความตระหนักต่อปัญหาของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญ์ ล้อมลาย (2550 : 65) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมของชุมชนตามโครงการเชียงใหม่เมืองน่าอยู่ ผลการศึกษาพบว่า เมืองน่าอยู่ ไม่ควรจะมีปัญหาด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนในชุมชนวัดเกตุนั้นได้ดำเนินการใน 4 รูปแบบ คือ การช่วยเหลือตนเอง การอาศัยความร่วมมือระหว่างประชาชนในชุมชน อาศัยองค์กรต่างๆ ที่อยู่ในชุมชนเข้ามาช่วยเหลือและประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือจากองค์กรภายนอก

2.2 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนในการประกอบอาชีพเสริมให้กับประชาชน มีการสร้างบรรยากาศที่ดีสำหรับการทำมาค้าขายและลงทุนในชุมชน และมีโครงการสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนและร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมด้านเศรษฐกิจเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ร่วมติดตามประเมินในกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ได้จัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์ในการสร้างบรรยากาศสำหรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยการจัดทำโครงการต่างๆ รวมทั้งสร้างรายได้สร้างการประกอบอาชีพที่ดีให้กับประชาชนในชุมชน จึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาทางเศรษฐกิจของโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธัญญพล สุกันธรส (2548 : 23-24) กล่าวว่า การพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่ต้องพัฒนาระบบเศรษฐกิจเข้มแข็ง เป็นระบบเศรษฐกิจที่เริ่มต้นจากฐานรากคือ ชุมชนซึ่งระบบเศรษฐกิจของชุมชนและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นของตนเองเป็นทรัพยากรทั้งแรงงานฝีมือภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น และวัตถุดิบที่หาง่ายจากธรรมชาตินำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ บุญเผือก (2546 : 52) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่าอยู่ พบว่า ความต้องการมีส่วนร่วมและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านฉางให้เป็นเมืองน่าอยู่ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านการบริหารจัดการ

2.3 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชุมชนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ปรับปรุงสภาพชุมชนให้มีระเบียบ และมีการจัดสรรในการใช้ที่ดินในชุมชนที่เหมาะสมและ มีการบริการ ระบบน้ำ ไฟฟ้า ถนน โทรศัพท์ ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีระบบบำบัดน้ำเสียและการ

การจัดขยะอย่างเหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้มีการพัฒนาด้านกายภาพเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีสภาพเป็นเมืองที่มีระเบียบ มีการจัดสรรในการใช้ที่ดินที่เหมาะสม มีการบริการของหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ระบบน้ำ ไฟฟ้า ถนน โทรศัพท์ อย่างเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน มีการเดินทางขนส่งที่สะดวก ปลอดภัย และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะอย่างเหมาะสมจึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีดี บุณศิริ (2553 : 15) กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีการจัดทำแผนการพัฒนา ด้าน การประปา การไฟฟ้า และโครงสร้างงานพื้นฐานให้ประชาชนในชุมชนให้ทั่วถึงซึ่งท้องถิ่นจะสามารถมีองค์กรพัฒนาได้เหมือนกัน บทบาทในการพัฒนาพื้นที่ของตน อาจจะได้รับความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นหรือว่าร่วมระดมทุนกับภาคเอกชนก็ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิภา จักรสมศักดิ์ (2545 : 63-65) ศึกษาเรื่องความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนยังไม่มีสภาพหรือลักษณะของเมืองน่าอยู่ จึงทำให้ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดแผนยุทธศาสตร์ในการควบคุมของเสียในน้ำ การจัดแผนยุทธศาสตร์ในการควบคุมของเสียไม่ให้ดังเกินไปและมีโครงการสร้างจิตสำนึกกับประชาชนให้ภูมิใจในประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดแผนยุทธศาสตร์ในการควบคุมของเสียในดิน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งแวดล้อมของเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ต้องมียุทธศาสตร์ที่สามารถควบคุมของเสียในดิน ในน้ำ และในอากาศได้ จึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีดี บุณศิริ (2553 : 15) กล่าวว่าผู้บริหารของเมืองจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์นโยบายให้เมืองของท่านเป็นเมืองที่น่าอยู่ โดยในการกำหนดนโยบายเพื่อให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์ที่ดีของเมืองนั้น ในขั้นต้นผู้บริหารพึงกำหนดให้มีแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาชุมชน แผนพัฒนาที่อยู่อาศัย แผนพัฒนาสิ่งแวดล้อม และเมื่อมีแผนพัฒนาแล้ว ท้องถิ่นต้องมีเครื่องมือที่จะช่วยให้แผนดังกล่าวไปสู่การปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมให้ได้ ฉะนั้นกฎหมายที่เกี่ยวข้องจะต้องเป็นกฎหมายที่สอดคล้องกับนโยบายของท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญพล สุคันธรส (2548 : 53-54) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา

เทศบาลเมืองโยธยาให้เป็นเมืองน่าอยู่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเทศบาลเมืองโยธยาให้เป็นเมืองน่าอยู่ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านกายภาพ อยู่ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

2.5 ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารและการจัดการ พบว่า การจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลทุกโครงการ มีการกำหนดพันธกิจ ในการบริหารจัดการโดยการยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ในแสดงความคิดเห็นในการเสนอปัญหา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินงานโครงการทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการ โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกขั้นตอน และคำนึงถึงสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีดี บุณณศิริ (2553 : 8-12) ได้กล่าวว่าด้านการบริหารจัดการ เมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่ควรมีการบริหารจัดการ ดังนี้มีความโปร่งใสและยุติธรรม มีประสิทธิภาพและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทุกๆขั้นตอนจึงทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรมียุทธศาสตร์พัฒนาด้านการบริหารและการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล จันท์เพชร (2543 : 114) ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานโครงการเมืองน่าอยู่ ด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดราชบุรี พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารจัดการในการดำเนินงานโครงการเมืองน่าอยู่ด้านสิ่งแวดล้อมในจังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. การมีส่วนร่วมกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ในทิศทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r = 0.852$, $p = 0.000$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจ และด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับยุทธศาสตร์พัฒนาด้านกายภาพ แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ในระดับมาก จึงทำให้การมีส่วนร่วมและการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรโดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2547 : 7) กล่าวว่า คนเป็นหัวใจสำคัญของการ

ดำเนินงานพัฒนาเมืองน่าอยู่ชุมชนน่าอยู่ควรสร้างองค์ความรู้และจิตสำนึกในกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งเริ่มจากระดับครอบครัว ขยายสู่ชุมชน จังหวัด และภาค เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นเมืองน่าอยู่ เพราะฉะนั้นองค์ปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปรับแนวคิดวิธีการทำงาน การบริหารจัดการที่สอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมมากขึ้น มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอต่อความต้องการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วารุณี วัชรเสวี (2544 : 88) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเมืองที่มีต่อโครงการเมืองน่าอยู่ของเทศบาลนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อม ความตระหนักต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและความเห็นที่มีต่อโครงการเมืองน่าอยู่เป็นปัจจัยที่มีผลการมีส่วนร่วมในโครงการเมืองน่าอยู่ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่าการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่ในจังหวัดชุมพรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายดังนี้

1.1 นายกและคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรควรมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดระบบโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ให้มีการพัฒนาในแต่ละด้านให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความเป็นอยู่ของประชาชนในตำบลให้มากขึ้น

1.2 นายกขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ควรให้ความสำคัญในการเพิ่มนโยบายเพื่อสร้างยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคม เพื่อประชาชนในตำบลได้รับรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึง ประชาชนได้รับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างทั่วถึงมากขึ้น

1.3 ควรมีนโยบายในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจให้มากขึ้น เช่น การสร้างรายได้ให้ประชาชน การสนับสนุนในการประกอบอาชีพเสริมให้กับประชาชน

1.4 ควรมีนโยบายในการปรับปรุงสภาพชุมชนให้เป็นระเบียบ โดยมีการบริการระบบน้ำ ไฟฟ้า ถนน และโทรศัพท์ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในชุมชน รวมทั้งควรมีนโยบายให้มีระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะอย่างเหมาะสม

1.5 ควรมีนโยบายในการควบคุมด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้เหมาะสม เช่น ควบคุมของเสียในดิน ควบคุมของเสียในน้ำ ควบคุมของเสียในอากาศ รวมทั้งการควบคุมเสียงไม่ให้ดังเกินไป

1.6 คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพร ควรมีนโยบายในการบริหารจัดการที่โปร่งใสและยุติธรรมโดยการยึดหลักผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ทุกขั้นตอนและทุกโครงการ

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

2.1 นายกควรปรับปรุงด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยควรมีส่วนร่วมแสดงออก ด้านความคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ โครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาเมืองน่าอยู่ และมีส่วนร่วมจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ให้มากขึ้น เพื่อทราบปัญหาที่แท้จริงและสามารถนำมาแก้ปัญหของการดำเนินงานของโครงการเมืองน่าอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ควรปรับปรุงด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ นายกควรมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน มีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่มากขึ้น

2.3 ควรปรับปรุงการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ โดยการกำหนดแผนงานให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์เกี่ยวกับโครงการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และด้านกายภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์การดำเนินงานโครงการเมืองน่าอยู่ให้ทั่วถึงมากที่สุด

2.4 นายกควรปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโดยร่วมพิจารณาถึงผลประโยชน์ที่ได้รับผลดี ผลเสียจากโครงการเมืองน่าอยู่ การประเมินผลของงบประมาณที่จัดสรรในการนำไปใช้ในโครงการพัฒนาเมืองน่าอยู่ รวมทั้งมีส่วนร่วมหาข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานโครงการเมืองน่าอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.5 องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการปฏิบัติตามการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เมืองน่าอยู่จัดทำไว้ตามแผนที่กำหนดไว้ทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรให้เป็นเมืองที่น่าอยู่

3.2 ควรศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมและความเป็นไปได้ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชุมพรให้เป็นเมืองน่าอยู่

3.3 ควรศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดชุมพร